

Вяра

15.10 по еретическия, †02 октомври по църковния календар - Св. свещеномъченик Киприан Антиохийски. Св. мъченица Юстина и мъченик Теоктист воин. Св. Андрей, юродив заради Христа

Житие и страдание на свети свещеномъченик Киприан и света мъченица Иустина († 304)

При царуването на Деций в Антиохия живеел един философ и знаменит влъхва на име Киприан, родом от Картаген. Той произхождал от нечестиви родители, които още от ранно детство го посветили на служене на езическия бог Аполон. На седемгодишна възраст бил даден на чародеите, за да изучи вълшебството и бесовската мъдрост. След десетата си година бил изпратен от родителите си за подготовка за жреческо

служение на планината Олимп, която езичниците наричали жилище на боговете; там имало безбройно множество идоли, в които обитавали бесове. На тази планина Киприан изучил всички дяволски хитрости: той постигнал различни бесовски превъплъщения, научил се да изменя свойствата на въздуха, да предизвиква ветрове, гръм и дъжд, да вълнува морето, да причинява вреда на градините, лозята и нивите, да изпраща болести и язви на хората; изучил цялата пагубна мъдрост и

изпълнените със зло дяволски действия. Там видял безчислени пълчища бесове начело с княза на тъмнината, пред когото едни стоели, други служели, трети възклицавали и възхвалявали своя княз, а четвърти били изпращани в света за прелъстяване на хората. Там видял и мнимите образи на езическите богове и богини, а също и различните призраци и привидения, които се научил да призовава в строг четиридесетдневен пост; ядял след залез слънце, и то не хляб или някаква друга храна, а дъбови жълъди.

Като навършил петнадесет години, той започнал да слуша уроците на седемте велики жреци, от които възприел много бесовски тайни. После отишъл в град Аргос, където, след като послужил известно време на богинята Хера, научил много начини на прелъстяване от нейния жрец. Поживял и в Тавропол, служейки на Артемида, оттук отишъл в Лакедемон, където се научил чрез различни вълшебства и магически действия да извиква мъртъвци от гробовете и да ги заставя да говорят. На двадесетгодишна възраст Киприан дошъл в Египет, и в град Мемфис се обучавал на още по-големи чародейства и вълшебства. На тридесетата си година отишъл при халдеите, изучил от тях астрологията и като завършил учението си, се върнал в Антиохия, бидейки съвършен във всяко злодеяние. Така той станал вълшебник, чародей и душегубец, голям приятел и верен роб на адския княз, с когото беседвал лице в лице, удостоявайки се с велика чест от него, както сам открито свидетелствал за това.

- Повярвайте ми - казал той, - аз видях самия княз на тъмнината, защото го умилостивих с жертви; аз го приветствах и говорих с него и с неговите князе; той ме обикна, хвалеше разума ми и казваше пред всички: "Това е новият Замврий, винаги готов на послушание и достоен за общение с нас!" И ми обеща да ме постави за княз след излизането от тялото, а в течение на земния ми живот - да ми помага във всичко; при

това той ми даде полк бесове, които да ми служат. Когато си тръгнах, той се обърна към мене с думите: “Бъди мъжествен, усърдни Киприане, и ме следвай, нека всички мои князе ти се удивляват”. Вследствие на това всичките му князе бяха внимателни към мене, като виждаха оказаната ми чест. Външният му вид беше подобен на цвете; главата му бе увенчана с венец, направен (не в действителност, а призрачно) от злато и блестящи камъни, поради което цялото пространство се осветяваше, а одеждата му бе изумителна. Когато се обръщаше на една или друга страна, цялото място се тресеше; множество зли духове от различни степени покорно стояха пред престола му. Тогава се отдадох изцяло на него, като се подчинявах на всяка негова заповед.

Така разказал за себе си самият Киприан след обръщането си.

Оттук е ясно какъв човек бил Киприан: като приятел на бесовете той вършел всички техни дела, прелъстявал хората и им причинявал зло. Когато живял в Антиохия, той съблазнил много хора към всякакви беззакония, мнозина погубил с отрови и чародейство, принасял в жертва на бесовете юноши и девици. Мнозина научил на своето гибелно вълшебство: едни - да летят във въздуха, други - да плават в лодки по облаците, трети - да ходят по вода. Той бил почитан и прославян от всички езичници като най-главен жрец и най-мъдър слуга на техните мерзки богове. Мнозина се обръщали към него в своите нужди и той им помагал с бесовската сила, с която бил изпълнен: на едни съдействал в прелюбодеянието, на други в гнева, враждата, отмъщението, завистта. Киприан вече се намирал в дълбините на ада и в устата на дявола, бил син на геената, участник в наследството на бесовете и във вечната им гибел. Но Господ, Който не иска смъртта на грешника, по Своята неизказана благост и непобедимото си от човешките грехове милосърдие благоволил да потърси този погинал

човек, да извлече от пропастта потъналия в адската бездна и да го спаси, за да покаже на всички Своето милосърдие, защото няма грях, който може да победи Неговото човеколюбие. Той спасил Киприан от гибел по следния начин.

По това време пак там, в Антиохия, живеела една девица на име Иустина. Тя произхождала от родители езичници: баща бил идолски жрец на име Едесий, а майка се казвала Клеодония. Веднъж, докато седяла на прозореца в дома си, тази девица случайно чула словото на спасението от устата на минаващия край него дякон на име Праилий. Той говорел за възплъщението на нашия Господ Исус Христос - за това, че Той се родил от Пречиста Дева и, след като извършил много чудеса, благоволил да пострада заради нашето спасение и да възкръсне от мъртвите със слава, и се възнесъл на небесата, седнал отдясно на Отца и царува вечно. Проповедта на дякона попаднала на добра почва в сърцето на Иустина и скоро започнала да дава плодове, като изкоренила тръните на неверието. Иустина поискала по-добре и по-съвършено да се поучи във вярата от дякона, но не се осмелила да го потърси, възпирана от девическа скромност. Но тя тайно ходела в Христовата църква и като слушала често словото Божие, под въздействието на Светия Дух върху сърцето повярвала в Христа. В скоро време тя убедила в това и своята майка, а покъсно привела към вярата и престарелия си баща. Като виждала разума на своята дъщеря и слушала мъдрите думи, Едесий разсъждавал сам в себе си: "Идолите са направени от човешки ръце и нямат нито душа, нито дихание, тогава, как могат да бъдат богове?" Като размишлявала за това, веднъж през нощта той видял в съня си по Божествено благоволение чудесно видение: видял величествен сонм светоносни ангели, а сред тях бил Спасителят на света Христос, Който му казал:

- Дойдете при Мене и аз ще ви дам Царството Небесно.

Като станал сутринта, Едесий отишъл с жена си и дъщеря си при християнския епископ на име Оптат и го помолил да ги поучи в Христовата вяра и да извърши над тях свето кръщение. При това той му предал думите на дъщеря си и видяното от него самия ангелско видение. Като чул това, епископът се зарадвал на обръщането им и като го поучил в Христовата вяра, кръстил Едесий, жена му Клеодония и дъщеря му Иустина, след това ги причастил със Светите Тайни и ги отпуснал с мир. Когато Едесий се укрепил в Христовата вяра, епископът, който виждал благочестието му, го поставил за презвитер. След това, като поживял добродетелно и в страх Божий година и шест месеца, Едесий завършил живота си в светата вяра. А Иустина доблестно се подвизавала в спазване на Господните заповеди и като възлюбила своя Жених Христа, Му служела с прилежни молитви, девство и целомъдрие, пост и строго въздържание. Но врагът, който ненавижда човешкия род, като виждал чистия живот, завидял на добродетелите и започнал да вреди, и да причинява различни бедствия и скърби.

По това време в Антиохия живеел един юноша на име Аглаид, син на богати и знатни родители. Той живеел в разкош и изцяло се отдавал на суетата на този свят. Веднъж Аглаид видял Иустина, когато отивала в църквата, и бил поразен от красотата. Дяволът му внушил в сърцето му лоши намерения. Разпален от желание, Аглаид по всякакъв начин се стремил да спечели разположението и любовта на Иустина и посредством прелъстяване да склони чистата Христова агница към замислената от него сквернота. Той следял всички пътища, по които трябвало да мине девицата, и щом я срещнел, говорел съблазнителни думи, като възхвалява красотата и я прославял; той показвал любовта си към нея и се стараел да я увлече в хитро сплетената мрежа на плътския грях. Девицата се отвърщала от него и го избягвала, гнусяла се от него и не

желаела даже да слуша лукавите му прелъстителни думи. Но младежът не охладнял в желанието си към девицата и изпратил човек при нея с молба да се съгласи да стане негова жена.

Тя му отговорила:

- Моят Жених е Христос; на Него служа и заради Него пазя чистотата си. Той запазва и душата, и тялото ми от всяка сквернота.

Като чул такъв отговор от целомъдрената девица, Аглаид, подстрекаван от дявола, още повече се разпалил от страст. Като не бил в състояние да я прелъсти, замислил да я похити насила. Той събрал на помощ подобни на него безразсъдни младежи и причакал девицата на пътя, по който обикновено отивала на молитва в църквата; там я срещнал, хванал я и насила я повлякъл към дома си. Тя започнала силно да вика, биела го по лицето и плюела по него. Като чули виковете, съседите изтичали от домовете си и спасили непорочната агница, света Иустина, от ръцете на нечестивия младеж, като от устата на вълк. Безчинниците се разбягали, а Аглаид се върнал посрамен в дома си. Като незнаел какво да прави по-нататък, той, с усилването на нечистата похот в него, замислил ново зло дело: отишъл при великия вълшебник и чародей, идолския жрец Киприан, открил му скръбта си, помолил го за помощ и обещавал да му даде много злато и сребро. Като изслушал Аглаид, Киприан го утешил и обещал да изпълни желанието му.

- Аз - казал той - ще направя така, че девицата сама да търси твоята любов и да почувства към тебе страст, по-силна, отколкото твоята към нея.

Като утешил младежа с тези думи, Киприан го изпратил обнадежден. След това взел книгите по своето тайно изкуство

и призовал един от нечистите духове, в който бил уверен, че ще може бързо да разпали страст в сърцето на Иустина към този младеж. Бесът с готовност му обещал да изпълни това и горделиво казал:

- За мене това дело не е трудно, защото аз много пъти съм разтърсвал градове, събарял съм стени, разрушавал съм къщи, предизвиквал съм кръвопролития и отцеубийства, посявал съм вражда и силен гняв между братя и съпрузи и мнозина, дали обет за девство, съм довеждал до грях; на монаси, заселили се в планините и привикнали към строг пост, които никога не са и помисляли за плътта, съм внушавал блудни пожелания и съм ги учел да служат на плътските страсти; хора, разкаjali се и отвърнали се от греха, отново съм обръщал към зли дела; мнозина целомъдрени съм увлякъл в блудство. Нима няма да успея да внуша на тази девица любов към Аглаид? Но какво говоря? Сега ще покажа силата си на дело. Ето, вземи тази билкова смес (той му подал съд, пълен с някаква течност) и го дай на младежа: нека той поръси с нея дома на Иустина и ще видиш, че казаното от мене ще се сбъдне.

След тези думи бесът изчезнал. Киприан повикал Аглаид и го изпратил тайно да поръси дома на Иустина с течността от дяволския съд. Когато това било направено, блудният бяс влязъл тук с нажежените стрели на плътската похот, за да уязви сърцето на девицата с блуд и да разпали плътта с нечиста похот.

Иустина имала обичай всяка нощ да възнася молитви към Господа. И ето, когато тя, по обичая си, станала в третия час на нощта и се молела на Бога, внезапно усетила в тялото си вълнение, буря от плътска похот и пламък от геенския огън. В такава вълнение и вътрешна борба тя останала много продължително време: спомнила си младежа Аглаид и в нея се породили лоши мисли. Девицата се удивлявала и сама се

срамувала от себе си, усещайки, че кръвта кипи като в котел; сега тя мислела за това, от което винаги се гнусяла като от сквернота. Но по своето благоразумие Иустина разбрала, че тази борба в нея е възникнала от дявола; тя начаса се въоръжила с кръстното знамение, прибягнала към Бога с топла молитва и от дълбините на сърцето си викала към своя Жених Христа:

- Господи Боже мой! Иисусе Христе! Ето, моите врагове въстават срещу мене, приготвили са ми мрежа да ме уловят и измъчват душата ми. Но аз си спомних Твоето име през нощта и се развеселих, и сега, когато те ме притесняват, аз прибягвам към Тебе и се надявам, че моят враг няма да възтържествува над мене. Защото Ти знаеш, Господи Боже мой, че аз, Твоята рабиня, съм запазила за Тебе чистотата на тялото си и на Тебе съм поверила душата си. Запази Твоята овца, добри Пастирю, не я предавай на звяра, който търси да ме погълне; дарувай ми победа над злото пожелание на плътта.

Като се помолила дълго и усърдно, светата дева посрамила врага. Победен от нейната молитва, той побягнал посрамен и отново настъпило спокойствие в тялото и сърцето на Иустина; пламъкът на желанието угаснал, борбата се прекратила, кипящата кръв се успокоила. Иустина прославила Бога и изпяла победна песен. А бесът се върнал при Киприан с печалната вест, че нищо не е могъл да постигне.

Той го попитал, защо не е могъл да победи девицата.

Бесът, макар и неохотно, му открил истината:

- Не можах да я победя, защото видях на нея някакво знамение, от което се изплаших.

Тогава Киприан призовал друг, още по-злобен бяс, и го

изпратил да съблазни Иустина. Той отишъл и направил много повече от първия и нападнал девицата с голяма ярост. Но тя се въоръжила с топла молитва и си наложила усилен подвиг: облякла се във власеница и умъртвявала плътта си с въздържание и пост, като ядяла само хляб и вода. Като укротила по този начин страстта на плътта си, Иустина победила дявола и го прогонила с позор. И той, подобно на първия, не успял да постигне нищо и се върнал при Киприан. Тогава той призовал един от бесовските князе, разказал му за слабостта на изпратените бесове, които не могли да победят една девица, и го молел за помощ. Той строго укорявал предишните бесове за неизкусността им в това дело и за неумението им да разпалят страст в сърцето на девицата. Като обнадеждал Киприан и му обещал по други начини да я съблазни, бесовският княз приел вид на жена и влязъл при Иустина. Той започнал благочестиво да беседва с нея, като че желаел да последва примера на добродетелния живот и целомъдрие. Беседвайки така, той попитал девицата, каква е наградата за толкова строгия живот и запазването на чистотата.

Иустина отговорила, че наградата за живеещите целомъдрено е толкова велика и неизказана, че е много удивително, как хората не се грижат ни най-малко за едно толкова голямо съкровище, каквото е ангелската чистота. Тогава дяволът, откривайки цялото си безсрамие, започнал да я съблазнява с хитри думи:

- Тогава, как би съществувал светът? Как биха се раждали хора? Нали ако Ева беше запазила чистотата си, тогава как би се умножил човешкият род? Наистина, добро нещо е съпружеството, което Сам Бог е установил; Свещеното Писание също го възхвалява, казвайки: "Бракът е нещо честно у всички, и брачното легло - чисто". Нали и много Божии светии са били свързани с брак, който Господ е дал на хората

за утешение, за да се радват на своите деца и да възхваляват Бога?

Като слушала тези думи, Иустина разпознала хитрия прелъстител - дявола, и го победила по-изкусно от Ева. Без да продължава беседата, тя начаса прибегнала към защитата на Господния Кръст и положила честното му знамение на лицето си, а сърцето си обърнала към Христа, своя Жених. И дяволът веднага изчезнал с още по-голям позор, отколкото първите два бяса.

С голямо смущение гордият бесовски княз се върнал при Киприан. Последният, като узнал, че и той нищо не е успял да направи, казал на дявола:

- Нима и ти, силни княже, който си по-изкусен от другите в това дело, не си могъл да победиш девицата? Кой от вас може да направи нещо на това непобедимо девическо сърце? Кажете ми с какви оръжия се бори тя и как успява да направи немощна крепката ви сила?

Победен от Божията сила, дяволът неохотно признал:

- Ние не можем да гледаме кръстното знамение и бягаме от него, защото то ни изгаря като огън и ни прогонва далече.

Киприан възнегодувал срещу дявола за това, че го посрамил, и хулейки беса, казал:

- Каква е вашата сила, щом и една слаба девица ви побеждава!

Тогава дяволът, като желаел да утеши Киприан, предприел още един опит: той приел образа на Иустина и отишъл при Аглаид с надеждата, че приемайки го за истинската Иустина, младежът ще удовлетвори желанието си и така нито неговата бесовска слабост ще се открие, нито Киприан ще бъде

посрамен. И ето, когато бесът влязъл при Аглаид в образа на Иустина, той скочил от радост, изтичал към мнимата девица, прегърнал я и започнал да я целува, казвайки:

- Колко е хубаво, че си дошла при мен, прекрасна Иустина!

Но още щом младежът произнесъл думата “Иустина”, бесът начаса изчезнал, защото не можел да понесе дори и името на девицата. Младежът силно се изплашил, изтичал при Киприан и му разказал за случилото се. Тогава Киприан с помощта на своето вълшебство му придал вид на птица, направил го способен да лети във въздуха и го изпратил в дома на Иустина, като го посъветвал да влезе в стаята през прозореца. Носен от беса по въздуха, Аглаид долетял във вид на птица до дома на Иустина и поискал да кацне на покрива. Но в този момент Иустина случайно погледнала през прозореца на стаята си. Като я видял, бесът оставил Аглаид и побягнал. Заедно с това изчезнал и призрачният образ на Аглаид, в който той изглеждал като птица, и младежът едва не се пребил, летейки надолу. Той се хванал с ръце за края на покрива и като се държал за него, увиснал, и ако не бил спуснат оттук на земята по молитвите на света Иустина, той, нечестивият, би паднал и би се пребил. Така, без да постигне нищо, младежът се върнал при Киприан и му открил мъката си. Като се видял посрамен, Киприан силно се опечалил и замислил сам да отиде при Иустина, надявайки се на силата на своето вълшебство. Той се превръщал и в жена, и в птица, но още преди да успее да стигне до вратите на дома, призрачното подобие веднага изчезвало и той се връщал със скръб.

След това Киприан започнал да отмъщава за своя позор и предизвиквал с вълшебствата си различни беди над дома на Иустина и в домовете на всичките сродници, съседи и познати, както някога дяволът на праведния Иов. Той убивал добитъка им, поразявал слугите им с язви, с което им причинявал

голяма мъка. Киприан поразил с болест и самата Иустина и тя лежала в постелята, а майка плачела за нея. Иустина утешавала майка си с думите на пророк Давид: “Няма да умра, но ще живея и ще разгласям делата Господни”.

Киприан, вследствие на неукротимата си ярост и голямото си посрамване, по Божие допущение причинил беди не само на дома на Иустина и сродниците, но и на целия град. Появили се язви по животните и различни болести сред хората; и по бесовско действие бил пуснат слух, че великият жрец Киприан наказва града заради съпротивата на Иустина. Тогава почетните граждани дошли при нея и я подтиквали да не оскърбява повече Киприан и да се омъжи за Аглаид, за да се избегнат още по-големите беди на целия град. Тя успокоявала всички и казвала, че скоро всички беди, причинени от Киприан с помощта на бесовете, ще престанат. Така и станало. Когато света Иустина усърдно се помолила на Бога, веднага се прекратили всички бесовски действия; всички се изцелили от язвите и оздравели от болестите. Когато настъпила тази промяна, хората прославяли Христа, а над Киприан и неговата вълшебна хитрост се надсмивали, така че той от срам вече не можел да се покаже сред хората и избягвал да се среща дори и с познатите си. След като се убедил, че нищо не може да победи силата на кръстното знамение и Христовото Име, Киприан дошъл на себе си и казал на дявола:

- О, губителю и прелъстителю на всички, източник на всяка нечистота и сквернота! Сега познах твоята немощ. Защото, ако ти се боиш дори и от сянката на кръста и трепериш пред Христовото Име, какво ще правиш, когато Сам Христос дойде при тебе? Ако ти не можеш да победиш осеняващите се с кръста, то кого ще успееш да изтръгнеш от Христовите ръце? Сега разбрах какво нищожество си; ти нямаш сили дори да отмъстиш! А аз, нещастният, те послушах, прелъстих се и

повярвах на твоята хитрост. Отстъп от мене, проклети, отстъпй, защото аз трябва да умолявам благочестивите християни да ме помилват. Трябва да се обърна към благочестиви хора, които да ме избавят от гибел и да се погрижат за моето спасение. Махни се, махни се от мене, беззаконнико, враже на истината, противнико и ненавистнико на всяко добро.

Като чул това, дяволът се нахвърлил върху Киприан, за да го убие, нападнал го и започнал да го бие и души. Като не намирал никъде защита и не знаел как да си помогне и да се избави от страшните бесовски ръце, Киприан, едва жив, си спомнил за знамението на светия кръст, със силата на което Иустина се противяла на цялата бесовска сила, и възкликнал:

- Боже на девицата Иустина, помогни ми!

След това вдигнал ръка и се прекръстил, и дяволът начаса отскочил от него като стрела, пусната от лък. Киприан се окуражил и като призовавал Христовото име, се осенявал с кръстното знамение и упорито се противял на беса, проклинал го и го укорявал. А дяволът като стоял далече от него и не смеел да се приближи поради страх от кръстното знамение и Христовото Име, всякак заплашвал Киприан и казал:

- Христос няма да те избави от ръцете ми!

След дълги и яростни нападения срещу Киприан бесът заревал като лъв и се отдалечил.

Тогава Киприан взел всичките си магьоснически книги и отишъл при християнския епископ Антим. Той паднал в нозете на епископа, умолявал го да прояви милост към него и да извърши над него свето кръщение. Като знаел, че Киприан е велик и страшен за всички вълшебник, епископът помислил, че той е дошъл при него с някаква хитрост, поради което му

отказал с думите:

- Много зло вършиш между езичниците; остави християните на мира, иначе в скоро време ще погинеш.

Тогава Киприан със сълзи изповядал всичко на епископа и му предал всичките си книги за изгаряне. Като видял неговото смирение, епископът го поучил в светата вяра, след това му заповядал да се готви за свето кръщение и изгорил книгите му пред всички вярващи граждани.

Киприан си тръгнал от епископа със съкрушено сърце и плакал за греховете си, посипал главата си с пепел, искрено се каел, и призовавал Истинния Бог за очистване на беззаконията си. Като дошъл на другия ден в църквата, той слушал словото Божие с радостно умиление, стоейки сред вярващите. Когато дяконът заповядал на оглашените да излязат навън, възгласяйки: "Оглашени, излезте" - и някои вече излизали, Киприан не искал да излезе и казал на дякона:

- Аз съм Христов раб, не ме изгонвай оттук.

Дяконът му казал:

- Тъй като над тебе още не е извършено свето кръщение, ти си длъжен да излезеш от храма.

На това Киприан отговорил:

- Жив е Христос, моят Бог, Който ме избави от дявола, запази девицата Иустина чиста и ме помилва; няма да ме изгониш от църквата, докато не стана съвършен християнин.

Дяконът казал за това на епископа, а последният, виждайки усърдието на Киприан и предаността му към Христовата вяра, го повикал при себе си и веднага го кръстил в името на Отца и Сина, и Светия Дух.

Като узнала за това, света Иустина благодарила на Бога, раздавала много милостиня на бедните и направила приношение в църквата. На осмия ден епископът поставил Киприан за четец, на двадесетия за иподякон, на тридесетия за дякон, а след година го ръкоположил за свещеник. Киприан изменил целия си живот, с всеки изминат ден увеличавал подвизите си и постоянно оплаквайки предишните си зли дела, се усъвършенствал и се издигал от добродетел към добродетел. Скоро бил поставен за епископ и в този сан водел такъв свят живот, че можел да бъде сравняван с много велики светии; при това ревностно се грижел за повереното му Христово стадо. Светата девица Иустина поставил за дякониса, а след това поверил девически манастир и я поставил за игумения над други девици християнки. Със своето поведение и наставления той обърнал много езичници и ги спечелил за Христовата Църква. Така в тази страна идолослужението започнало да се прекратява и Христовата слава се увеличавала.

Като виждал строгия живот на свети Киприан, грижите му за Христовата вяра и за спасението на човешките души, дяволът скърцал със зъби срещу него и подтикнал езичниците да го оклеветят пред управителя на източната страна за това, че е посрамил боговете, отвърнал е много хора от тях, а враждебния на боговете Христос прославя. И ето, много нечестивци дошли при управителя Евтолмий, владеещ тези страни, и клеветели Киприан и Иустина, като ги обвинявал в това, че са враждебно настроени и към боговете, и към царя и всички власти, че смушават народа, прелъстяват го и го водят след себе си, учат го да се покланя на разпнатия Христос. При това те молели управителя да предаде Киприан и Иустина на смърт. Като изслушал молбата им, Евтолмий заповядал да хванат Киприан и Иустина и да ги затворят в тъмница. След това, отивайки в Дамаск, той ги взел със себе си, за да бъдат осъдени. Когато довели Христовите затворници пред съда, той

попитал Киприан:

- Защо измени предишната си славна дейност, когато беше знаменит слуга на боговете и привеждаше много хора към тях?

Свети Киприан разказал на управителя как е познал немощта и лукавството на бесовете и е разбрал Христовата сила, от която бесовете се боят и треперят, как изчезват от знамението на честния кръст, обяснил и причината за обръщането си към Христа, за Когото показал готовност да умре. Мъчителят не възприел думите на Киприан в сърцето си и като не могъл да им отговори, заповядал да закачат светеца на дърво и да стържат тялото му, а света Иустина да бият по устата и очите. През цялото време на дългите мъчения те непрестанно изповядвали Христа и с благодарност претърпявали всичко. След това мъчителят ги затворил в тъмница и се опитал с ласкави увещания да ги върне към идолопоклонството. Когато се оказало, че не е по силите му да ги убеди, заповядал да ги хвърлят в един котел; но кипящият котел не им причинил никаква вреда и те като на прохладно място славели Бога. Като видял това, един идолски жрец на име Атанасий казал:

- В името на бог Асклепий, аз също ще се хвърля в този огън и ще посрамя тези вълшебници.

Но още щом огънят се докоснал до него, той веднага умрял. Когато видял това, мъчителят се изплашил и като не желал повече да ги съди, изпратил мъчениците при управителя Клавдий в Никомидия, описвайки всичко, което се случило с тях. Управителят ги осъдил на посичане с меч. Когато били доведени на мястото на наказанието, свети Киприан помолил да му дадат малко време за молитва, за това да бъде посечена най-напред Иустина: той се опасявал, че девицата може да се изплаши при вида на смъртта му. Тя радостно преклонила главата си под меча и се представила пред своя Жених,

Христа. Като видял невинната смърт на мъчениците, един човек на име Теоктист изпитал жал към тях, сърцето му се разгоряло от любов към Бога и той паднал в нозете на свети Киприан, и целувайки ги, се обявил за християнин. Заедно с Киприан той веднага бил осъден на посичане.

Така те предали душите си в Божиите ръце, а телата им лежали непогребани шест дни. Някои от странниците, които били там, тайно ги взели и ги отнесли в Рим, където ги предали на една добродетелна и свята жена на име Руфина, родственица на кесаря Клавдий. Тя погребала с чест телата на светите Христови мъченици: Киприан, Иустина и Теоктист. При гробовете им ставали множество изцеления на прибягващите към тях с вяра. По

молитвите им Господ да изцели и нашите телесни и душевни страдания! Амин.

Тропарь священномученика Киприана и мученицы Иустины
глас 4

И нравом причастник,/ и престолом наместник апостолом
быв,/ деяние обрел еси, богодухновенне,/ в видения восход:/
сего ради, слово истины исправляя,/ и веры ради пострадал
еси даже до крове,/ священномучениче Киприане,/ моли
Христа Бога// спастися душам нашим.

Кондак священномученика Киприана и мученицы Иустины

глас 1

От художества волшебнаго обратився, богомудре,/ к
познанию Божественному,/ показался еси миру врач
мудрейший,/ исцеления даруя чествующим тя, Киприане со
Иустиною:/ с неюже молися Человеколюбцу Владыце// спасти
души наша.

(Обърнал се от магьосническото изкуство към Божественото
познание, си се явил в света като премъдър лекар, даряваш
изцеление на честващите те, Киприане с Иустина: с нея моли
Владиката Човеколюбец да спаси нашите души.)

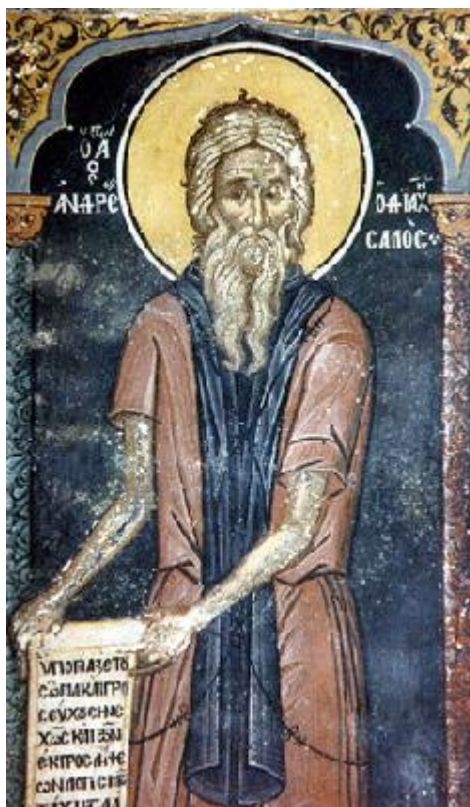
Молитва священномученику Киприану

О, святой угодниче Божий, священномучениче Киприане,
скорый помощниче и молитвенниче о всех к тебе
прибегающих! Приими от нас, недостойных, хваление сие;
испроси у Господа Бога в немощех укрепление, в печалех
утешение и всем вся полезная в жизни нашей; вознеси ко
Господу благомошную твою молитву, да оградит нас от
падений греховных, да научит нас истинному покаянию, да
избавит нас от пленения дьявольскаго и всякаго действия
духов нечистых и укротит обидящих нас. Буди нам крепкий
поборник на вся враги видимыя и невидимыя; подаждь нам
терпение в искушениях и в час кончины нашея яви нам
заступление от истязателей на воздушных мытарствех; да
водими тобою, достигнем Горняго Иерусалима и сподобимся
в Небеснем Царствии со всеми святыми славити и воспевати
пресвятое имя Отца и Сына и Святаго Духа во веки веков.
Аминь.

Молитва святым Киприану и Иустине

О, святии священномучениче Киприане и мученице Иустина! Внемлите смиренному молению нашему. Аще бо временное житие ваше мученически за Христа скончали есте, но духом от нас не отступаете есте, присно по заповедем Господним шествовати нас научающе и крест свой терпеливо нести нам пособствующе. Се, дерзновение ко Христу Богу и Пречистой Его Матери стяжали есте. Темже и ныне будите молитвенницы и ходатаи о нас, недостойных (имя рек). Будите нам заступницы крепции, да заступлением вашим сохраняеми невредимы от бесов, волхвов и от человек злых пребудем, славяще Святую Троицу, Отца и Сына и Святаго Духа, ныне и присно, и во веки веков. Аминь.

Житие на свети Андрей, юродив заради Христа († 936)

При царуването на гръцкия император Лъв Велики - Мъдри, син на император Василий Македонец*, в Константинопол живеел един мъж на име Теогност. Той купил множество роби, сред които било и едно момче, славянин по произход, на име Андрей**. То било прекрасно и се отличавало с добър нрав.

* Василий Македонец - бащата на византийския император

Лъв VI Велики - Мъдри, царувал от 867 до 886 г. и поставил начало на т. нар. Македонска династия. Бел.ред.

** Във всички славянски преписи на житието свети Андрей Юродиви е наречен славянин, според гръцкия оригинал - скит; Това ясно показва двете наименования на един и същ етнос, към който принадлежим и ние - Бел.ред.

Теогност го обикнал повече от другите роби, назначил го за свой доверен слуга и го дал да изучава свещените книги. След като изучил Свещеното Писание, Андрей често ходел по църквите, молел се на Бога и се поучавал в книгите. Веднъж през нощта, когато стоял на молитва, злокозненият дявол, виждайки това, завидял на доброто дело и започнал силно да удря по вратата на стаята. Андрей изпаднал в ужас, спрял да се моли, бързо легнал в постелята и се облякъл в козя кожа. Като видял това, бесът се зарадвал и казал на друг демон:

- Виждаш ли този младеж: до вчера ядеше боб, а сега вече въстава срещу нас!

Като изрекъл това, дяволът изчезнал. Блаженият от страх заспал дълбоко и в съня си имал следното видение. Сторило му се, че се намира на голям площад, от едната страна на който стоели множество етиопци, а от другата - множество свети мъже в бели одежди. Между двете страни се водело състезание и борба. Тъй като етиопците, имали на своя страна един черен исполин, с гордост предлагали на облечените в бели одежди да представят и те от своя страна такъв борец, който би имал сила да се пребори с техния исполин, хилядоначалник на безбройния им легион. Черните етиопци се хвалели със силата си, но белоризците не им отговаряли нищо. Блаженият Андрей стоял там и гледал, желяейки да узнае кой ще се реши да влезе в борба с този страшен противник. И ето, той видял един слязъл от високото прекрасен юноша, който държал в ръцете си три венеца: единият от тях бил украсен с

чисто злато и скъпоценни камъни, другият с голяма блестяща перла, а третият, най-големият, бил сплетен от неувяхващи бели цветя и клонки от Божия рай. Красотата на тези венци била толкова чудна, че нито човешкият ум можел да я побере, нито човешкият език - да я опише.

Като видял това, Андрей си помислил как би могъл да получи поне един от трите венци. Той се приближил до явилия се юноша и му казал:

- Заради Христа, кажи ми, продаваш ли тези венци? Макар и сам да не мога да ги купя, ще отида и ще кажа на моя господар, и той ще ти заплати за венците, колкото пожелаеш.

Лицето на юношата просияло и той му казал:

- Повярвай ми, възлюбени, че дори и да ми донесеш златото на целия свят, аз не бих продал нито на тебе, нито на някой друг дори и едно цветче от тези венци, защото те са направени от небесните Христови съкровища, а не от украшенията на суетния свят. С тях се увенчават тези, които побеждават черните етиопци. Ако искаш да ги получиш, и то не само един, но и трите, влез в единоборство с черния етиопец и когато го победиш, ще вземеш от мене всичките венци.

Като чул това, Андрей се изпълнил с решимост и казал на юношата:

- Повярвай ми, аз ще направя всичко, което ми кажеш, само ме научи на неговите хитрости.

Юношата казал:

- Нима не знаеш в какво се състои неговата ловкост? Етиопците не са ли страшни и грозни на вид, и в същото време - много слаби? Не бой се от огромния му ръст и страшния му поглед: той е слаб като гнила трева!

Укрепявайки Андрей с тези думи, прекрасният юноша започнал да го учи как да се бори.

Той казвал:

- Когато етиопецът те хване и започне да се бори с тебе, не се бой, но го хвани с кръстното знамение и ще видиш Божиата помощ.

След това блаженият излязъл напред и със силен глас извикал на етиопеца:

- Излез на борба!

Етиопецът заплашително се приближил, хванал Андрей и в продължение на много време го повалял ту на едната, ту на другата страна. Етиопците започнали да ръкопляскаат, а облечените в бели ризи сякаш пребледнели, защото се боели, че етиопецът може да удари Андрей в земята. Андрей вече бил почти победен от етиопците, но се съвзел и с кръстното знамение се устремил към него. Бесът рухнал като огромно отсечено дърво и при падането ударил челото си в камък и завикал: Горко ми, горко ми! Облечените в светли одежди се изпълнили с голяма радост. Те взели Андрей на ръцете си и го издигнали нагоре, започнали да го целуват и тържествували от победата му над етиопеца.

Тогава черните воители посрамени се обърнали в бягство, а прекрасният юноша дал на Андрей венците, целунал го и казал:

- Върви си с мир! Отсега нататък ти ще бъдеш наш приятел и брат. Приеми върху себе си подвига на добродетелите: бъди гол и юродив заради Мене** и в деня на Моето царство ще бъдеш участник на много блага.

* **Юродство** само по себе си означава безумие. - Юродството

за Христа представлява особен, висш вид християнско подвижничество. Въодушевени от гореща ревност и пламенна любов към Бога, юродивите заради Христа, като не се задоволявали с всички други лишения и самоотричане, се отричали и от главното, което отличава човека от всички други земни същества - от обичайното използване на разума, като приемал доброволно върху себе си вида на безумен човек, който не знае нито приличие, нито чувство за срам, и си позволява понякога съблазнителни на пръв поглед действия. При пълно самосъзнание, като се представяли за лишени от разум, юродивите заради Христа се подлагали на непрестанни оскърбления, бивали изоставени и отхвърлени от почти всички; макар че живеели в обществото, те били не по-малко самотни от живеещите в дивите пустини. Отказвали се напълно от всяка собственост, от всички удобства и блага на живота, свободни от всякаква привързаност към земното, без определено прибежище и изложени на всички случайности на безприютния живот, тези Божии избраници били сякаш пришълци от друг свят. Храната, дрехите и жилището като че не представлявали съществена потребност и необходима жизнена принадлежност за тях. Наред с това юродивите винаги запазвали възвишен дух, непрестанно издигали очите на ума и сърцето си към Бога, постоянно горели духом пред Него. Като понасяли без вина толкова оскърбления и лишения, те били чужди и на духовната гордост и смятали себе си за големи грешници. Юродството заради Христа е доброволно постоянно мъченичество, постоянна борба против себе си, против света и дявола, и при това най-трудна и жестока. - Привидно лишени от здрав човешки разум, юродивите вършели подвизи на любов към ближния, недостъпни за другите хора. Без да се стесняват да казват истината в очите на някого, със своите думи или необикновени постъпки те ту страшно изобличавали и поразявали несправедливите и грешни хора, често могъщи и силни на деня, ту радвали и

утешавали благочестивите и богобоязливите. Нерядко юродивите се движели сред най-порочните членове на обществото с цел да ги изправят и спасят, и много от тези окаяни връщали в пътя на истината и доброто. Тъй като имали дар да предсказват бъдещето, със своите молитви те нерядко избавяли съгражданите си от заплашващите ги бедствия и отклонявали Божия гняв от тях. - При всички трудности подвигът на юродството изисквал от светите подвижници и висока мъдрост, за да обръщат своето безславие в слава Божия и поучение на ближните, без да допускат в смешното нищо греховно, в изглеждащото неблагопристойно нищо съблазнително или обидно за другите. - Първите подвижници на юродството заради Христа се появили твърде рано, в люлката на първоначалното монашество - Египет, през втората половина на IV век. Бел.ред.

Като изслушал всичко това от прекрасния юноша, блаженият Андрей се събудил от сън и се удивлявал на необичайното съновидение. Оттогава той станал юродив заради Христа.

На другия ден, като станал от сън, той се помолил, взел един нож и отишъл при кладенеца; тук съблякъл дрехите си и, представяйки се за лишен от разум, ги нарязал на части. Рано сутринта готвачът дошъл за вода при кладенеца и като видял, че Андрей сякаш е изгубил ума си, отишъл и разказал за това на господаря им. Скърбейки за Андрей, господарят отишъл при него и го намерил безумен и говорещ неразумно. Като си помислил, че Андрей е обхванат от бяс, той му сложил железни вериги и заповядал да го отведат в църквата на света Анастасия. През деня Андрей се преструвал на лишен от разум, а през нощта се молел на Бога и на света Анастасия. Дълбоко в сърцето си размислял за това, угодно ли е на Бога предприетото от него дело или не, и искал да получи известие за това.

Когато размислял така, видял във видение пет жени и един световиден старец, които ходели, лекували и посещавали болните; те дошли и при Андрей и старецът казал на най-старата жена:

- Господарке Анастасия! Защо не го излекуваш?

- Учителю - отговорила жената, - него го е излекувал Този, Който му е казал: стани юродив заради Мене, и в деня на Моето царство ще бъдеш причастник на много блага. Той няма нужда от лекуване.

Като казали това, те отишли в църквата и повече не се върнали, макар че Андрей гледал след тях дотогава, докато започнали да бият камбаните за утрения. Тогава блаженият разбрал, че неговият подвиг е угоден на Бога, възрадвал се духом и започнал да се подвизава още по-усърдно - нощем в молитва, а денем в подвизите на юродството.

Веднъж блаженият Андрей по обичая си възнасял от дълбочината на сърцето си топла молитва към Бога и света мъченица Анастасия. И ето, при него дошъл във видим образ дяволът с множество бесове, държейки секира; другите бесове носели ножове, дървета, колове и копия, като че искали да убият блажения. Появил се и предишният етиопец, в този вид, в който се борел с Андрей, и още отдалече изревал срещу него. Той се нахвърлил върху светеца и искал да го разреже с брадвата, която държал в ръцете си. След него се втурнали всички останали демони. Светецът издигнал ръце и със сълзи викнал към Господа:

- Не предавай на зверовете душата, която Ти въздава слава и чест!

След това отново извикал:

- Свети апостоле Йоане Богослове, помогни ми!

И ето, загърмял гръм, дошли множество хора и пред него застанал един благообразен старец с лице, по-светло от слънцето, придружен от голямо множество слуги. Той строго и страшно заповядал на тези, които били с него:

- Затворете вратата, за да не избяга нито един от тях!

Веднага затворили вратата и всички етиопци били хванати. И Андрей чул как един бяс казвал на другаря си:

- Проклет да е часът, в който се съблазнихме, защото Иоан е немилостив и иска жестоко да ни мъчи!

Свети Иоан заповядал на дошлите с него хора, облечени в бели одежди, да свалят железните вериги от шията на Андрей. След това застанал зад вратата и казал:

- Доведете етиопците при мене един по един.

Довели първия бяс и го проснали на земята. Апостолът взел веригата, свил я и му нанесъл сто удара. Бесът викал като човек:

- Помилвай ме!

След това проснали другия демон и го били; после и третия, който също получил толкова удари. Ударите, които Господ нанесъл на бесовете, били не призрачни, а истински наказания, които причиняват страдание на бесовския род. Когато всички етиопци били наказани по този начин, Иоан им казал:

- Вървете и покажете на своя баща, сатаната, нанесените ви рани - да видим, дали ще му бъде приятно!

След като облечените в бели одежди си отишли и демоните изчезнали, благолепният старец се приближил към Божия раб Андрей, сложил веригите на шията му и му казал:

- Ти виждаш, колко бързо ти се притекох на помощ: аз много се грижа за тебе, защото Бог ми е възложил това. И така, потърпи: скоро ще бъдеш пуснат и по своя воля ще ходиш, където ти е угодно.

- Кой си ти, господарю мой? - попитал Андрей.

Старецът отговорил:

- Аз съм този, който се беше облегал на гърдите Господни (Иоан. 13:22; 21:20).

Като казал това, той просиял като мълния и се скрил от очите на младежа. Блаженият Андрей прославил Бога за това, че му изпратил на помощ Своя възлюбен ученик.

След явяването на свети Иоан Богослов, разговора с него и мъченията, причинени на бесовете, блаженият Андрей, бидейки окован, както преди, легнал и искал да заспи, и в това време изпаднал в състояние на възторг. Той се видял в царските палати. На престола във велика слава седял Царят, Който повикал Андрей при Себе Си и го попитал:

- Желая ли от цялата си душа да се трудиш за Мене?

Андрей отговорил:

- Желая, Господи!

Царят му дал да вкуси нещо много горчиво и при това му казал:

- Такъв е скръбният път на работещите за Мене в този свят.

След това Той дал на Андрей да вкуси нещо по-бяло от сняг и по-сладко от манна. Като го вкусил, Андрей се развеселил и забравил горчивината на първата храна. И Царят му казал:

- Такава е Моята храна за онези, които Ми служат и

мъжествено претърпяват всичко докрай. И ти мъжествено извърши подвига, който си започнал: защото, след като понесеш не-много страдания в този живот, ще пребиваваш вечно в безкрайния живот.

Като се събудил, Андрей размислял за това, че първата храна, която видял - горчивата, изобразява търпението в този свят, а втората - сладката - вечния живот.

След това господарят на Андрей в продължение на четири месеца го държал при себе си, след което го освободил. Като се преструвал на лишен от разум, Андрей започнал да бяга по улиците. Той ходел из града, лишаван, оскърбяван, измъчван - този, за когото не бе достоен целият свят (Евр. 11:37, 38). Едни се надсмивали над него като над безумен, други го прогонвали от себе си и се гнусял от него като от смърдящо псе, трети го смятали за бесноват, а малките деца му се присмивали и го биели. Той претърпявал всичко и се молел за оскърбяващите го.

Ако някой от милостивите нищелюбци давал на Андрей милостиня, той я приемал, но я давал на другите просяци. Впрочем, той раздавал така, че никой да не знае, че дава милостиня; уж се сърдел на просяците и като че искал да ги бие, и като юродив им хвърлял в лицето парите, които държал в ръцете си, а просяците ги събирали. Понякога три денонощия не вкусвал хляб, понякога гладувал цяла седмица, а ако не се намирал никой, който да му даде парче хляб, изкарвал без храна и втора седмица. За дреха му служели негодни за нищо дрипи, които едва прикривали голотата на тялото му. Уподобявайки се във всичко на свети Симеон, юродив заради Христа*, той през деня бягал по улиците, а нощта прекарвал в молитва.

* Свети Симеон, юродив заради Христа, се подвизавал в Сирия, в Едеса, около 590 г. Бел.ред.

Макар че живеел в такъв голям град, сред толкова много хора, той нямал къде глава да подслони. Просяците го прогонвали от колибите си, а богатите не го пускали в дворовете на къщите си. Когато имал нужда да поспи и да даде покой на измъченото си тяло, той търсел сметището, където лежали кучетата, и лягал при тях. Но и кучетата не допускали до себе си Божия раб. Едни го хапели и го прогонвали, други сами бягали от него. Той никога не заспивал под покрив, но винаги на студ и жега като Лазар на гноището, презиран от хората и животните. Така страдал доброволният мъченик и така се надсмивал юродивият над целия свят: защото онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от човеците (1Кор. 1:25)*. И благодатта на Светия Дух се вселила в него, и той получил дара на прозорливостта, защото започнал да вижда скритите помисли на хората.

* **Юродството заради Христа**, което светът смята за безумие, е най-висшата, истинна премъдрост, в противоположност на мъдростта на този свят, която е безумие пред Бога. Цитираните по-горе думи на апостола заедно със следващите, приложими към свети апостоли и към много Божии светии, в много голяма степен се отнасят за юродивите заради Христа: онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от човеците, и онова, що е немощно у Бога, е по-силно от човеците... Бог избра онова, що е безумно на тоя свят, за да посрами мъдрите; Бог избра онова, що е слабо на тоя свят, за да посрами силните; Бог избра онова, що е от долен род на тоя свят и е унижено, и това, що е нищо, за да съсипе онова, що е нещо. Тези думи на апостол Павел могат да бъдат прекрасно обяснение на великия подвиг на юродството заради Христа. Бел.ред.

Веднъж в Константинопол починала дъщерята на един знатен мъж, която прекарала целия си живот в девствена чистота. Преди смъртта си тя завещала да я погребат извън

града на гробището за бедни, което се намирало в градината на баща ѝ. Когато починала, я отнесли на това място и я погребали по християнския обичай. По това време в Константинопол имало един гробар, който разравял гробовете и свалял дрехите от мъртъвците. Той стоял на пътя и гледал къде ще погребат девицата. Като забелязал мястото на гробницата ѝ, той решил с настъпването на нощта да разкопае гроба и да свали дрехите от мъртвата.

Тогава се случило и свети Андрей като вършел обичайните подвизи на юродството заради Христа, да отиде на това място. Още щом видял този гробар, той предвидил духом злото му намерение. Като желяел да отклони крадеца от замисленото дело и предугаждал какво наказание ще последва за него след това, свети Андрей го изгледал сурово и като се преструвал се на разгневен, казал:

- Така казва Духът, съдещ онези, които похищават дрехите на лежащите в гробовете: ти повече няма да видиш слънцето, няма повече да видиш деня, нито човешко лице; за тебе ще се затворят вратите на дома ти и никога повече няма да се отворят; за тебе ще помръкне денят и никога повече няма да видиш светлина.

Като чул това, гробарят не разбрал за какво говори светецът и си тръгнал, без да обръща никакво внимание на думите му. Светецът още веднъж погледнал към него и казал:

- Ти тръгваш? - Не кради! Ако направиш това, то - свидетелствам с името на Иисуса - никога няма да видиш слънцето.

Като разбрал за какво му говори светецът, гробарят се удивил, откъде светецът знае за намерението му и, като се върнал при него, казал:

- Ти наистина си обхванат от беснуване и по дяволско внушение говориш за тайнственото и неизвестното! Аз нарочно ще отида там, за да видя дали ще се сбъднат думите ти!

След това светецът си тръгнал, като продължавал да юродства. Когато се свечерило, крадецът избрал удобно време, и отместил камъка от гроба и най-напред взел горната дреха на покойната и всички украшения, които били скъпоценни. Като взел това, той мислел да си върви, но някакъв вътрешен глас му подсказал: Свали и ризата: тя е хубава. Като свалил и ризата, гробарят искал да излезе от гроба. Но мъртвата девица по Божия заповед вдигнала дясната си ръка, ударила гробаря по лицето и той веднага ослепял. Тогава нещастният се ужасил и от страх затреперили челюстите, зъбите, коленете му и всичките му кости. Мъртвата девица отворила устата си и казала:

- Нещастни и окаяни човече! Ти не се побоя от Бога и не помисли, че и ти си човек! Ти би трябвало да се засрамиш от девическата голота; не ти ли стигна това, което взе, поне да беше оставил ризата върху голото ми тяло. Но ти не се смили и постъпи жестоко с мене, като мислеше да ме направиш за посмешище пред всички свети деви в деня на второто пришествие Господне. Но сега аз ще постъпя с тебе така, че ти повече никога няма да крадеш, за да бъде известно, че е жив Бог Иисус Христос и че след смъртта има съд, въздаяние и наказание.

Като изрекла тези думи, девицата станала и взела ризата си. Облякла се в нея и след като сложила на себе си всичките дрехи и украшения, легнала и казала:

- Спокойно си лягам и спя, защото Ти, Господи, ми даваш... безопасност (Пс. 4:9).

С тези думи тя отново починала в мир. А този нещастник едва имал сили да излезе от гроба и да намери оградата на градината. Като се хващал с ръце ту за една, ту за друга страна на оградата, той излязъл на близкия път и бавно тръгнал към градските врати. Когато го питали защо е ослепял, той разказвал съвсем не това, което било в действителност. Но впоследствие разказал всичко, което се случило с него, на един свой приятел. Оттогава той започнал да проси милостиня и така се препитавал. И често си казвал:

- Бъди проклето, гърло мое, защото заради тебе ме постигна слепота!

Спомнял си и за свети Андрей и се удивлявал как всичко се сбъднало според предвидяното и предреченото от светеца.

Веднъж, когато ходел из града, свети Андрей видял, че насреща му носят покойник. Починалият бил много богат човек и след ковчега му вървяло голямо множество народ със свещи и кадилници. Църковнослужителите пеели обичайните погребални песнопения, а роднините и близките на покойника плачели и ридаели. Виждайки с прозорливите си очи какво ставало с мъртвеца, светецът се спрял и като изпаднал задълго в пълно безчувствие, той видял с духовните си очи множество етиопци, които вървели след ковчега и викали:

- Горко му, горко му!

Едни от тях държали в ръцете си чували, от които разсипвали пепел върху хората, вървящи след мъртвеца. Други играели и се смеели безсрамно като блудници, трети лаели като кучета, четвърти грухтели като свине. Мъртвецът бил предмет на радост и веселие за тях. Някои от бесовете го обикаляли и го ръсели със смрадна вода, други летели във въздуха около одъра, на който лежал. От трупа на умрелия грешник се носела непоносима смрад. Вървейки след

мъртвеца, бесовете ръкопляскали и предизвиквали ужасен тропот с крака, надсмивали се над пеещите и казвали:

- Нека Бог не даде на никого от вас да види светлината, жалки християни, защото вие пеете над едно псе: Със светиите упокой душата му, и при това наричате него, свързания с всяко зло, раб Божий.

Като погледнал отново, Андрей видял, че един от бесовските князе, с огнен поглед, вървял към гроба на този окаян и носел смола и сяр, за да изгори тялото му. Когато погребението свършило, свети Андрей видял ангел в образа на прекрасен юноша, който вървял и плачел с горчиви сълзи. Минавайки, ангелът се приближил към свети Андрей. Последният си помислил, че този юноша е един от близките на починалия и затова плаче така, приближил се към него и казал:

- Моля те, в името на Бога на небето и земята: кажи ми каква е причината за твоя плач. Защото никога и никого не видях така да плаче за починалия, както ти.

Ангелът отговорил:

- Ето защо проливам сълзи: аз бях поставен да пазя покойния, когото ти видя, когато го носеха към гроба, но го взе дяволът. Ето защо плача и скърбя.

На това светецът му отговорил:

- Сега разбрах кой си ти; моля те, свети ангеле, разкажи ми, какви грехове е извършил покойният, заради които дяволът го е взел в ръцете си?

- Андрей, избраниче Божий! - отговорил ангелът. - Тъй като ти искаш да узнаеш за това, ще ти разкажа, без да скривам нищо. Аз виждам красотата на твоята свята душа, блестяща подобно на чисто злато: като те видях, малко се утеших в

скръбта си. Този човек беше на голяма почит при царя, но беше голям грешник и водеше престъпен живот. Той беше и блудник, и прелюбодеец, заразен със содомски грехове, ласкател, немилосърден, лъжец и човеконенавистник, злопаметен, подкупен и клетвопрестъпник. Той измъчваше бедното си семейство с глад и побои, оставяйки ги голи и боси през зимата, и дори уби много от робите си и ги зарови при конюшните. Обхванат от ненавистната на Бога похот, той оскверни до триста души с мерзки и отвратителни блудни грехове. Но и за него дойде времето за жътва и смъртта го завари в неразкаяни и неизповядани грехове. Душата му взеха бесовете, а оскверненото му тяло - както сам видя - придружаваха злите духове с поругание. Ето защо скърбя, свята душо; обзет от дълбока скръб, плача, защото пазеният от мене стана за посмешище на демоните.

На тези думи на Божия ангел светецът отговорил:

- Умолявам те, приятелю, спри да плачеш: мъртвият постъпваше зле, поради което си отиде без покаяние; сега нека се насити от плодовете на делата си. А ти, светоносни, изпълнен с всякакви добродетели, слуга на Вседържителя Господ Саваот, отсега во веки ще бъдеш под благодатта на Твоя Бог.

След тези думи ангелът невидимо се отдалечил от Андрей. Минаващите поради своето недостойнство не могли да видят ангела и като мислел, че светецът разговаря сам със себе си, си казвали един на друг:

- Погледнете този юродив, как се забавлява и безсмислено разговаря със стената.

При това го бутали, гонели го и казвали:

- Какво искаш, юродиви? Като не можеш да беседваш с

хората, със стената ли разговаряш?

Светецът мълчаливо си тръгнал и като се уединил на скрито място, горчиво плакал за погибелта на нещастния, когото видял да носят към гроба.

Веднъж свети Андрей вървял из тълпата на пазара около колоната, поставена от цар Константин*.

* Тук, очевидно се има предвид знаменитата пурпурна римска колона, построена от Константин Велики в знак на благодарност за победата му над Максенций със силата на Христовия Кръст и впоследствие пренесена от него в Константинопол. Бел.ред.

Една жена на име Варвара, бидейки просветена от Светия Дух, с ужас видяла в тълпата блажения Андрей, блестящ подобно на пламенен стълб. При това някои неразумни го бутали, други го биели и мнозина като гледали към него, казвали:

- Този човек е безумен: изгубил си е ума. Не пожелавам това и на враговете си!

А бесовете вървели след свети Андрей във вид на черни етиопци и казвали:

- О, дано да не изпрати Бог на земята друг като него; защото никой не е изсушавал сърцата ни така, както този човек, който понеже не желае да работи за господаря си, се преструва на юродив и се надсмива над целия свят.

И тази жена видяла, че етиопците отбелязвали биещите светеца и си казвали един на друг:

- Приятно ни е, че го бият безразсъдно, защото за измъчването на невинния Божий угодник те ще бъдат осъдени в смъртния си час и за тях няма да има спасение.

Като чул това, блаженият, по внушение на Божия Дух, се устремил срещу тях като пламък, опалил бесовете с дивната сила на знамението и с гняв към тях им казал:

- Не трябва да отбелязвате онези, които ме бият, защото аз се моля на моя Владика да не им вмени в грях побоите, които ми нанасят. Те правят това поради незнание и заради незнанието си получават прошка.

Когато светецът казал това, небето изведнъж се отворило, подобно на врати, и над светеца се спуснали множество прекрасни лястовици, а в средата - голям белоснежен гълъб, държащ в човката си златен маслинен лист. И гълъбът казал на светеца с човешки глас:

- Вземи този лист, изпраща ти го Господ Вседържител от рая в знак на Своето благоволение към тебе, защото ти милваш и прощаваш на онези, които ти нанасят побои, и се молиш за тях това да не им се вмени в грях.

С тези думи гълъбът кацнал на главата на светеца. Като видяла всичко това, благочестивата жена се удивлявала и като дошла на себе си след видението, казвала:

- Колко светилници има Бог на земята, за които никой не знае!

Тя много пъти искала да разкаже видението си на други, но Божията сила я удържала. Впоследствие свети Андрей я срещнал на едно място и ѝ казал:

- Пази тайната ми, Варвара, и на никого не разказвай нищо от това, което си видяла, докато не достигна до мястото на дивното селение, даже до Божия дом (Пс. 41:5, слав. превод).

- Честни светилниче и Божий угодниче - отговорила Варвара,
- дори и да поискам да разкажа видението си на някого - не

мога, защото невидимата Божия сила ме удържа.

Ходейки из града, веднъж свети Андрей срещнал един велможа и предвиждайки живота му, плюл на него и казал:

- Лукави блуднико и хулителю на Църквата, ти се преструваш, че отиваш в храма и казваш: Отивам на утрения, а сам отиваш при сатаната, за да вършиш скверни дела. О, беззаконнико, който ставаш в полунощ и прогневяваш Бога! Вече дойде време да получиш според делата си! Или мислиш, че ще се скриеш от страшното всевиждащо и всеизпитващо око на Бога?

Като чул това, велможата ударил коня и избягал, за да не бъде посрамен още повече. След няколко дни той се разболял тежко и започнал да съхне. Приближените му го носели от една църква в друга и от един лекар при друг, но това не му донесло никаква полза. Скоро този окаян човек отишъл във вечната мъка. Една нощ светецът видял около дома на този велможа Господен ангел, дошъл от запад. Ангелът имал вид на пламък и държал голям огнен жезъл. Когато ангелът се приближил към болния, чул глас свише:

- Бий този хулител, този отвратителен содомец и докто му нанасяш удари, казвай: Искаш ли още да вършиш грехове и да оскверняваш различни хора? Ще ходиш ли пак след дяволските беззакония като се преструваш, че отиваш на утрения?

Ангелът започнал да изпълнява, каквото му било наредено. При това гласът на ангела и ударите се чували, а самият той бил невидим. В такива мъчения човекът предал духа си.

Веднъж, като отишъл на пазара, свети Андрей срещнал един монах, когото всички възхвалявали за добродетелния му живот. Наистина, той се подвизавал, както подобава на монах,

но бил склонен към безмерно сребролюбие. Много от жителите на града като изповядвал греховете си пред него, му давали много злато, за да го раздаде на бедните. А той, бидейки обхванат от ненаситната страст на сребролюбието, не давал на никого, но всичко прибирал и се радвал, защото виждал увеличаването на парите. Когато вървял по един път с този жалък монах, блаженият Андрей с прозорливите си очи видял, че около сребролюбца се е обвила страшна змия. Като се приближил до монаха, светецът започнал да разглежда змията. Монахът, приемайки Андрей за един от бедните, просещи милостиня, му казал:

- Бог да те помилва, брате; нямам какво да ти дам.

Като се отдалечил на неголямо разстояние, блаженият забелязал, че във въздуха над змията било изписано с тъмни букви: Змията на сребролюбието - корен на всяко беззаконие.

Като погледнал назад, светецът забелязал двама юноши, които спорели помежду си - единият от тях бил черен и имал тъмни очи, и това бил бяс, а другият - Божий ангел, бил бял като небесната светлина. Черният казал:

- Монахът е мой, тъй като изпълнява моята воля. Той е немилосърден и сребролюбив - и няма дял с Бога, а работи на мене като идолослужител.

- Не, той е мой - възразявал ангелът, - защото пости и се моли и при това е кротък и смирен.

Така те се препирали, без да постигнат съгласие. И се чул глас от небето към светоносния ангел:

- Нямаш дял в този монах, остави го, защото той работи не на Бога, а на мамона.

След това ангелът Господен отстъпил и духът на тъмнината

получил власт над него. Като видял това, блаженият Андрей се удивлявал, че враждебният демон победил светлия ангел в спора. Веднъж светецът срещнал този монах на улицата, хванал го за дясната ръка и казал:

- Рабе Божий, изслушай ме без раздражение, мене, твоя раб, и милостиво приеми смирените ми думи, защото заради тебе ме постигна голяма скръб и повече не мога да понасям това, че ти, който отначало си бил Божий приятел, сега си станал слуга и приятел на дявола. Ти си имал криле като серафим: защо си се предал на сатаната - да ги отреже до корен? Лицето ти е било блестящо като мълния: защо си потъмнял? Горко ми! Ти си имал многооко зрение, а сега змията напълно те е заслепила. Ти си бил слънце, но си залязъл в тъмната и бедствена нощ. Защо ти, брате, си погубил душата си, защо си се сдружил с беса на сребролюбие, защо си допуснал да пребивава с тебе? Защо събираш злато? Нима ще бъдеш погребан с него? Нали след смъртта ти то ще се даде на други! Нима искаш да те погуби скъперничеството? Тогава, когато другите умират от глад, студ и жажда, ти се веселиш при вида на многото злато. Такива ли са пътищата на покаянието? Такъв ли е уставът за монасите, който заповядва да презират суетния живот? Така ли си се отрекъл от света и това, което е в него? Така ли си се разпънал за света и цялата му суета? Нима не си чул думите на Господа, Който казва: *Недейте има ни злато, ни сребро, нито мед... ни две дрехи* (Мат. 10:9, 10)? Защо си забравил тези заповеди? Ето, днес или утре животът ни ще свърши, *а това, що си приготвил, кому ще остане* (Лук. 12:20)? Нима не знаеш, че ангелът, който те пази, с плач се е отдалечил от тебе, а дяволът стои около тебе и около шията ти се е обвила змията на сребролюбие, и ти не забелязваш това. Истина ти казвам: като минавах край тебе, аз чух, че Господ се отрича от тебе. Умолявам те: раздай имуществото си на бедните, сираците, вдовиците и

странниците, които нямат къде глава да подслонят. Постарай се отново да станеш приятел на Бога. Ако не ме послушаш, ще погинеш от люта смърт. В името на Исуса Христа свидетелствам, че начаса ще видиш дявола.

След това добавил:

- Виждаш ли го?

Духовните очи на монаха се отворили и той видял дявола, черен като етиопец, звероподобен, със страшна паст; но той стоял надалече и при вида на Андрей не смеел да се приближи. Тогава монахът казал на светеца:

- Виждам го, рабе Божий, и ужасен страх ме обзема; кажи ми какво трябва да направя за спасението на душата си?

Андрей пак му казал:

- Повярвай ми, ако не ме послушаш, ще го напратя върху тебе, за да те мъчи и за да чуят за твоето посрамване не само тези граждани, но и всички четири страни на вселената; внимавай и изпълни това, което ти казвам.

Като чул това, монахът се изплашил и обещал да изпълни всичко, което му заповядвал светецът. И Андрей начаса видял, че от изток дошъл могъщ дух във вид на мълния и се докоснал до змията, унищожавайки силата ѝ; змията като не можела да понесе това, се превърнала в гарван и изчезнала. Погинал и черният етиопец, и над монаха отново взел власт Божият ангел. На раздяла с монаха, блаженият му заповядал:

- Внимавай, нищо не разказвай за мене, а аз ще започна да те споменавам в молитвите си денем и нощем, за да те насочи Господ Исус Христос в добрия път.

След това монахът отишъл и раздал на бедните всичкото си злато и впоследствие бил още по-прославен от Бога и от

хората; мнозина му носели злато, за да го раздава на бедните. Но той заповядвал на благотворителите да го раздават със собствените си ръце, като казал:

- Каква полза имам да работя за чужда сметка?

По времето, когато вече живеел, както подобава на монах, свети Андрей с радостно лице му се явил във видение, показал му едно светло дърво на полето, което имало цвят на сладък плод, и казал:

- Благодарни на Бога, отче, за това, че те изтръгна от устата на змията и направи душата ти подобна на цветоносно дърво. Постарай се да превърнеш този цвят в сладък плод. Това прекрасно дърво, което виждаш, е образ на твоята душа.

Като дошъл на себе си, монахът още повече укрепнал в духовните подвизи и винаги отдавал благодарност на Бога и на Неговия угодник Андрей, който му посочил пътя на спасението.

Свети Андрей така благоугодил на Бога и Господ толкова го възлюбил, че веднъж той, подобно на апостол Павел, бил възнесен до третото небе (2 Кор. 12:2) и там чул неизказани думи и съзерцавал красотите на рая, невидими за смъртните. За това той сам разказал преди смъртта си на своя верен приятел Никифор.

Веднъж настанала сурова зима и в Константинопол цели две седмици се задържал силен студ; всички къщи били затрупани със сняг; от ледения вятър дърветата се чупели и птиците падали мъртви на земята. Тогава всички бедняци и просяци изпаднали в силна скръб и притеснение; като плачели, треперели и стенели, те умирали от лишения, глад и студ. Тогава и блаженият Андрей, който нямал нито подслон, нито дрехи, изпитвал немалко страдание от студа. Когато той, в

желанието си макар и за малко да се скрие под покрив, отивал при други просяци, те го гонели с пръчки като куче и викали:

- Марш оттук, псе!

Като нямал убежище от сполетелите го бедствия и се отчаял за живота си, той си казал:

- Благословен Господ Бог! Дори и да умра от студ, ще умра поради моята любов към Него - но Бог е силен да ми даде търпение да понеса този студ.

Като свил в една уличка, светецът видял едно куче, което лежало там, и понеже желяел да се стопли, легнал до него. Но като го усетило, кучето станало и си отишло. Тогава Андрей си казал:

- О, колко си грешен ти, окаяни. Не само хората, но и кучетата бягат от тебе!

Когато лежал така, треперейки от лютия студ и вятър, тялото му измръзнало и посиняло и той помислил, че е дошъл последният му час, и започнал да се моли Господ да приеме с мир душата му. Но ето, внезапно усетил в себе си вътрешна топлина и като отворил очи, видял един прекрасен юноша, чието лице светело като слънце. Той държал в ръката си клонка, покрита с различни цветове. Юношата погледнал към Андрей и казал:

- Андрей, къде си?

Андрей отговорил:

- Сега се намирам *в подземен ров, в мрак, в бездна* (Пс. 87:7).

Тогава явилият се юноша леко допрял цъфтящата клонка до лицето на Андрей и казал:

- Приеми живот в тялото си.

Свети Андрей вдъхнал благоуханието на цветята, то проникнало в сърцето му и сгряло и оживотворило цялото му тяло. След това чул глас, който казвал:

- Доведете го да се успокои за малко тук и след това отново ще се върне.

При тези думи го налегнал сладък сън и той видял неизказани Божии откровения, за които сам подробно разказал на Никифор със следните думи:

- Какво стана с мене, не зная. По Божествено благоволение в продължение на две седмици прекарах в сладостно видение, подобно на човек, който сутринта се събужда след сладък сън. Аз се видях в прекрасен и дивен рай, и удивлявайки се в душата си, размишлявах: Какво значи това? Зная, че живея в Константинопол, а как съм попаднал тук - не зная. И още не разбирах с тяло ли, ... без тяло ли ... Бог знае (2Кор. 12:2). Но аз се видях в светли, сякаш изтъкани от мълния одежди, на главата ми имаше венец, сплетен от много клони; бях опасан с царски пояс и много се радвах при вида на тази красота; с ума и сърцето си се удивлявах на неизказаната прелест на Божия рай и се наслаждавах, ходейки из него. Там имаше множество градини, пълни с високи дървета, които поклащаха върховете си, веселяха очите ми и от клоните им излизаше силно благоухание. Някои от тях непрестанно цъфтяха, други бяха украсени със златовидни листа, трети имаха плодове с неизказана красота; тези дървета не могат да се уподобят на нито едно земно дърво, защото бяха насадени не от човешка ръка, а от Божията. В тези градини имаше безброй птици със златни, белоснежни и разноцветни криле. Те седяха на клоните на райските дървета и пееха така прекрасно, че от сладкото им пеене не помнех себе си: сърцето ми така се услаждаше и аз мислех, че пеенето им се чува и на самата

небесна висота. Тези прекрасни градини бяха стройно подредени. Когато ходех между тях, изпълнен със сърдечна радост, видях голяма река, протичаща сред рая, която оросяваше тези прекрасни градини. По двата бряга на реката растеше лозе и разпростираше лозите си, украсени с листа и златовидни гроздове. Там от четирите страни повяваха тихи и благоуханни ветрове, от полъха на които градините се полюшваха и листата им издаваха чудно шумолене. След това ме обзе някакъв ужас и ми се стори, че стоя на върха на небесната твърд, а пред мене вървеше някакъв юноша с лице, светло като слънце, облечен в царска дреха. Помислих си, че той е същият, който ме докосна с цъфтящата клонка по лицето. Когато вървах по стъпките му, видях голям и прекрасен Кръст, подобен на дъга, а около него стояха огневидни, подобни на пламък певци и пееха сладостно песнопение, славословейки Господа, разпънат някога на Кръста. Вървящият пред мене юноша се приближи до Кръста, целуна го и ми даде знак и аз да го целуна. Паднал пред светия Кръст, аз усърдно го целувах, изпълнен със страх и голяма радост. Целувайки го, се изпълних с неизказана духовна сладост и почувствах благоухание, по-силно от райското. Минавайки край Кръста, погледнах надолу и видях под себе си нещо, подобно на морската бездна. Стори ми се, че ходя по въздуха; изплашен, аз извиках на моя водител:

- Господарю, боя се да не падна в дълбочината.

Но той се обърна към мене и каза:

- Не се бой, защото трябва да се изкачим още по-нагоре.

И ми подаде ръка. Когато се хванах за нея, вече се намирахме по-високо от втората твърд. Там видях дивни мъже, техния покой и неизказаната с човешки думи радост на техния празник. След това влязохме в някакъв дивен пламък, който не ни изгаряше, а само ни осияваше. Започнах да се ужасявам и

мойт водач отново се обърна към мене, подаде ми ръка и каза:

- Трябва да се изкачим още по-нагоре.

И ето, след тези думи ние се изкачихме по-високо от третото небе, където видях и чух множество небесни сили, възпяващи и славословещи Бога. Ние се приближихме към някаква завеса, блестяща като мълния, пред която стояха велики и страшни юноши, подобни на огнен пламък; лицата им сияеха по-ярко от слънцето, а в ръцете си държаха огнени оръжия. Докато стоях със страх, видях безчислено множество небесни воители. И юношата, който ме водеше ми каза:

- Когато се отвори завесата, ще видиш Владиката Христа. Поклони се на престола на Неговата слава.

Като чух това, аз се зарадвах и затреперих, защото ме обзе ужас и неизказана радост. Стоях и гледах, очаквайки кога ще се отвори завесата. И ето, някаква пламенна ръка я отвори и аз, подобно на пророк Исаия, видях моя Господ, *седнал на престол висок и издигнат ... Около Него стояха серафими* (Ис. 6:1, 2). Той беше облечен в пурпурна одежда; Лицето Му беше пресветло, а очите Му ме гледаха с любов. Като видях това, паднах на колене пред Него, покланяйки се на пресветлия и страшен престол на Неговата слава. Каква радост ме обзе при съзерцаването на Неговото лице, не може и с думи да се изкаже. Аз лежах в трепет пред моя Владика, изумявайки се на безмерното Му милосърдие, с което Той допусна мене, нечестивия и грешния, да застана пред Него и да съзерцавам Божествената Му красота. Размисляйки за своето недостойнство и съзерцавайки величието на моя Владика, аз се умилявах и си повтарях думите на пророк Исаия: *горко ми! защото съм човек с нечисти уста, а се удостоих да видя с очите си моя Господ* (Ис. 6:5 слав.). И чух моя премилосърден Творец, Който изрече със Своите пресладки и пречисти уста три Божествени слова, които така

уладиха сърцето ми и го разпалиха с любов, че от духовната топлина целият се топях като восък, и над мене се изпълниха Давидовите думи: *сърцето ми стана като восък, разтопи се в моята вътрешност* (Пс. 21:15).

После цялото небесно воинство изпя предивна и неизказана песен, а след това - сам не разбрах как - отново се намерих, че ходя из рая. И размишлявах за това, че не видях Пречистата Владичица Богородица. Тогава видях мъж, светъл като облак, който носеше кръст и казваше:

- По-светлата от небесните сили ли искаше да видиш? Но Нея я няма тук. Тя е отишла в многоскръбния свят - да помага на хората и да утешава скърбящите. Аз ти показах Нейното свято място, но сега няма време, защото ти трябва отново да се върнеш там, откъдето си дошъл: така ти заповядва Владиката.

Когато казваше това, ми се стори, че сладко съм заспал; след това се събудих и се видях на същото място, където се намирах преди, лежащ в ъгъла. И се удивлявах на това, къде съм бил по време на видението и какво съм се удостоил да видя. Сърцето ми се изпълни с неизказана радост и аз благодарих на моя Владика, благоволил да ми яви такава благодат.

Това видение свети Андрей разказал преди смъртта си на своя приятел Никифор и го закълел да не го разказва на никого, докато не се освободи от връзките на тялото. Никифор усърдно умолявал светеца да му каже поне една от трите думи, които изрекъл Господ; но светецът не пожелал да открие това. Така свети Андрей, възнесен подобно на апостол Павел, видял това, което не е виждало тленно око, не е чувало смъртно ухо, и в откровение се насладил на такива небесни красоти, които човешкото сърце не си е и представяло (1Кор. 2:9.). И тъй като при откровението на небесните тайни не видял Пречистата Владичица Богородица, той се удостоил да я види на земята

във видение във влахернската църква, когато Тя, дошла да помогне на хората, се явила във въздуха с пророците, апостолите и ангелските чинове, като се молела за хората и ги покривала с честния Си омофор. Като я видял, блаженият казал на своя ученик Епифаний:

- Виждаш ли молещата се Царица и Господарка на всички?

Епифаний отговорил:

- Виждам я, отче свети, и се ужасявам.

Като водел дивен живот, свети Андрей вършел много чудеса и претърпял много поругания и побои, както се разказва в отделна книга на неговото житие, написана от Никифор*. Той предричал бъдещето и обърнал към покаяние много грешници. След това се преселил във вечните обители**, до които още приживе бил временно възнесен; а сега, поселил се в тях навеки, ликува с ангелите и в блаженство предстои пред Бога, Единия в Три Лица: Отец и Син, и Свети Дух, на Когото се отдава слава во веки. Амин.

* В гръцкия оригинал на житието на свети Андрей Юродиви писателят в заключение казва: Аз, Никифор, причислен по милостта на Вседържителя Бога към иереите на великата църква на царстващия град, наречена София (Премъдрост Божия), написах чудното и достославно житие на честния в светиите отец Андрей, както го видях със собствените си очи и узнах от славния Епифаний, който след това беше архиерей. Бел.ред.

** Свети Андрей Юродиви починал на 66-годишна възраст, около 936 година. Бел.ред.

Тропарь блаженного Андрея, Христа ради юродивого

Глас апостола Твоего Павла услышав, глаголющ:/ мы юроди Христа ради,/ раб Твой, Андрей, юрод бысть на земли/ Тебе ради, Христе Боже. / Темже ныне память его почитающе,/ Тебе молимся, Господи, спаси души наша.

(Чул гласа на Твоя апостол Павел, говорещ: ние станахме безумни заради Христа, Твоят раб Андрей бе безумен на земята заради Тебе, Христе Боже: затова, ние, почитащите неговата памет, Те молим, Господи: спаси нашите души.)

Кондак блаженного Андрея, Христа ради юродивого

глас 4

Во юродство претворився волею,/ мира сего красоты отнюд возненавидел еси,/ плотская мудрования увядил еси постом и жаждою, и зноем,/ и студению мраза,/ от дождя и снега, и от прочия воздушныя тяготы никогдаже уклонився,/ очистил еси себе, яко злато в горниле,/ Андрее блаженне.

(Добровольно превърнал се на безумен, си възненавидял красотата на този свят, изсушил си плътското мъдруване с глад и жажда, зной и студ, дъжд и сняг, и без да отбягваш другите въздушни теготи, си очистил себе си като злато в огън, блажени Андрее.)

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

† ВИЖТЕ ОЩЕ

[Против ереста на новостилието](#)

Икуменизъм в развитие - след като Б"ПЦ" напусна ССЦ

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ МАСОНСТВОТО

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО

buditeli.info © 2017